

NAJLEPŠE NEMŠKE VINSKE POTI

Jesen je, tudi kar se barv naravne kulise tiče, najlepši letni čas. Narava se obarva v tisočere odtenke zlate, rjave in rdeče ter povrh postreže še z obiljem pridelkov. Nemčija se ponaša s kar trinajstimi vinorodnimi območji, med katerimi je med bralci naše revije zagotovo najbolj znana dolina reke Mozele. Na naslednjih straneh predstavljamo nemška vina in ducat najlepših vinskih poti.

Piše: Bine Hodalič

Nemčija je vinska dežela, četudi se nam mogoče dozdeva, da Nemci vse stavijo na pivo ... več kot 20 različnih sort vina poznajo in mnoge med njimi so mednarodno priznane in cenjene. Preden se popeljemo po najlepših vinskih cestah v Nemčiji, se pogloblje spoznajmo z vinskimi sortami, ki tam uspevajo .

Tako kot mnogi zmotno pomislimo, da so Nemci le pivopivci, tako je zmotno misliti, da je pokrajina ob reki Mozeli edina nemška vinska regija. Nasprotno, te so precej razpršene po tej veliki evropski državi in tako kot pri nas, je za vsako regijo značilnih le nekaj sort, ki tam najbolje uspevajo in »dajo« najboljšo vino. Kajti na vrhunskih legah, kot jih ponujajo regije Mozela, Posarje in Ruwel, lahko iz grozdja iztisnejo vina skoraj neverjetne kakovosti. Živahnost in sadna aroma sta značilni za večino nemških vin, v Nemčiji pa prevladujejo predvsem bele sorte vin.

BACCHUS

Nova sorta je bila ustvarjena leta 1933 na Inštitutu za žlahtnjenje trte v Geilweilerhofu. Skoraj 40 let pozneje, leta 1972, je bila odobrena in vpisana v sortno listo. Trto bacchus gojijo predvsem v Nemčiji in Angliji. Ta zgodnja sorta grozdja je tako priljubljena, ker doseže zelo visoko

stopnjo zrelosti in jo lahko gojimo tudi na legah, ki niso primerne za rizling. Za trto bacchus so značilna aromatična in sadna vina, ko je grozdje popolnoma zrelo. Ker pa vino pogosto nima kislosti, ga pogosto mešajo z Müller-Thurgau. Bacchus se odlično ujema s krepko kuhinjo, še posebej s pečenim mesom ali pikantno šunko. Najboljša temperatura za pitje je osem do deset stopinj Celzija.

BELI PINOT (BELI BURGUNDEC)

Beli pinot se priporoča kot lahko poletno vino ali kot idealno vino za meni. Ta elegantna sorta grozdja je priljubljena po vsej Evropi. V Nemčiji ga pogosto gojijo na legah, ki so že prevročje za rizling. Sorta grozdja ima visoke zahteve do tal: raje ima toplja in močna tla v suhih in toplih legah. Če pa so te zahteve izpolnjene, je pri gojenju malo težav. Beli pinot je blede do svetlo rumene barve z nežnim vonjem. Značilna je rahlo oreškasta aroma, ki občasno spominja na citruse, marelice ali svež ananas. Suha vina so idealna jedilna vina.

CABERNET SAUVIGNON

Za vino iz žlahtne trte cabernet sauvignon je značilen vonj po črnem ribezu, ki ga včasih spremlja pridih cedrovine. Od svojega izvora v Franciji, kjer sorta gojijo že vsaj od 17. stoletja, je osvojila vse vino-

rodne regije sveta. Za pozno zorečo sorto je značilna globoka temna barva vina. Značilna vina imajo značilen okus črnega ribeza in aromo zelene paprike. Tudi na različnih tleh in različnih podnebnih razmerah ostane cvetica nezgrešljiva. Vino je odlična priloga k pečeni govedini ali jagnjetini s temnimi omakami.

ČRNI RIZLING

Navkljub imenu, ta sorta ne izvira iz rizlinga, temveč iz družine burgundcev. Sorta velja za relativno nezahtevno in najbolje uspeva na močnih lesno-ilovnatih tleh. Za vino je značilna rubinasto rdeča do opečnato rdeča barva in ima nežno telo z relativno nizko kislino. Vinogradniki pridelajo vino predvsem v suhe sorte, pa tudi v sadno-sladke variante. Močne različice se pogosto pijejo k jedem iz svinjine in jagnjetine, pa tudi k različnim vrstam sirov.

DOMINA

Nova sorta, ki je nastala s »poroko« modre portugalka in poznega burgundca v letu 1927 prepriča s svojo odpornostjo proti zmrzali. Sorta grozdja zavzema največji delež obdelovalnih površin v Frankiji. Vina intenzivnih barv in polnega okusa spominjajo na robide v kombinaciji s pridihom dima. Najboljša temperatura

za pitje je 16 do 18 stopinj Celzija. Suho vino domina priporočajo kot odlično prilogo k testeninam in picam, pa tudi k pečenim jedem ali jedem z žara.

DORNFELDER

Prvotno vzrejeno v petdesetih letih 20. stoletja kot pokrivno vino, namenjeno temu, da svojim partnerjem da intenzivnejšo barvo, se trend zdaj pomika k enovrstnemu dornfelderju. Sorta dornfelder je najbolj razširjena v Rheinhesnu, Pfalzu in Württembergu. V prvi vrsti je bil dornfelder razvit kot suho, delno polsuho rdeče vino. V suhi različici prevladujejo intenzivne sadne arome, kot so višnje, robide in bezeg. Dornfelder se odlično poda k močni pečenki, divjačini ali siru.

ELBLING

Elbling je ena najstarejših sort grozdja v Evropi. V gornjem delu regije Mozele ob istoimenski svetovno znani reki ga gojijo že dva tisoč let. Menijo, da je ta sorta v Nemčijo prišla z Rimljani ali iz Galije. V Nemčiji je bila razširjen stoletja, preden sta jo izpodrinila rizling in silvanec. Danes velja ta sorta za specialiteto in jo sadijo skoraj izključno na Mozeli. Čeprav vinska trta ni zahtevna do tal, lahko najboljše rezultate dosežemo na lupinastih apnenčastih tleh. Iz grozdja lahko stisnemo nezahtevno suho belo vino, ki se pogosto uporablja tudi za pridelavo penin. Vino se odlično poda k obilnemu prigrizku, pa tudi k ribam in morskim sadežem.

GUTEDEL

Starodavno sorta grozdja Gutedel gojijo že pet tisočletij. Verjetno prihaja iz Palestine, pozneje pa so jo gojili v starem Egiptu. Gutedel je prišel v Evropo v 16. stoletju, kjer so ga začeli gojiti v Franciji, nemški vinogradniki pa so sorto dokončno stoletje kasneje. Danes je gojenje osredotočeno predvsem na Baden med Freiburgom in švicarsko mejo. Iz te sorte stiskajo predvsem lahka pitna vina, vedno bolj pa tudi suha vina, ki so še posebej blaga. Gutedel priporočajo kot prilogo lahkim jedem, kot so morske ribe ali nežni siri.

KERNER

Vinogradniki so markantno sorto iz leta 1929 odkrili v zgodnjih sedemdesetih letih. Iz Pfalške se je razširila v vse nemške vinorodne pokrajine. Tla ne smejo biti ne premokra ne presuha, da bo grozdje dobro uspevalo. Dolgo obdobje zorenja do pozne jeseni omogoča grozdju visoko maso mošta. Barva vina je večinoma med svetlo rumeno in slamnato rumeno. Vino velja za fino aromatično, po okusu odmevajo hruška, zeleno jabolko, ribez ali marelica. Vino se odlično ujema z lah-

kimi predjedmi, ribjimi in zelenjavnimi terinami, solatami, ribami, perutnino, teletino in šparglji, pa tudi s siri. Sladki, sadni »Spätlese« pa se odlično poda k sladcam na osnovi jabolk.

LEMBERGER

Lemberger, ki brsti zelo zgodaj, ima najraje milo podnebje in pred vetrom zaščitene lege, na dobrih legah pa doseže vino absolutno vrhunsko kakovost. Ne le prvi nemški zvezni predsednik Theodor Heuss, tudi Bismarck in Napoleon sta bila dokazana ljubitelji te sorte grozdja. Obdelovalne površine se od osemdesetih let prejšnjega stoletja počasi, a vztrajno povečujejo, sorta pa se goji skoraj izključno v Württembergu. Vino ponujamo v lahki in sadni različici ter v različici bogati z ekstrakti in tanini. Lemberger

ima pogosto močno aromo, na primer po ribezu, bezgu, banani ali kakavu. Okus je sadni ali taninski. Lahka različica se odlično poda k jedem z žara, močni, taninski Lemberger pa se odlično poda k jedem z žara, čebulni pečenki, perutnini, jagnjetini in siru.

MERLOT

Iz zgodnje zrele sorte grozdja lahko stisnemo sadna in polna vina. Sorto gojijo že od 18. stoletja in je danes ena najbolj razširjenih sort rdečih vin. Temna vina so mehka in gladka ter po okusu spominjajo na slive. Barikirano vino (barikirano ni vsako vino, ki je zorelo v lesenem sodu, ampak le tisto, ki je zorelo v hrastovem sodu s prostornino 225 litrov) odlično spremlja močnate jedi, preprosti merlot pa je bolj primeren za lahke jedi.

Witzsburg: vinska pokušina v vinski kleti Stein © DZT / Jens Wegener

MODRI PINOT

Žlahtni modri pinot velja za klasično sorto vinske trte za hladne vinorodne okoliše. Od devetdesetih let 20. stoletja se sorta vedno bolj goji tudi v Nemčiji. Je ena izmed klasičnih sort v desetih od 13 nemških pridelovalnih regij. Trta najbolje uspeva v vinogradih rizlinga, v optimalnih razmerah se vinom ni treba bati mednarodne primerjave. Iz modrega pinota se pretežno pripravljajo suha rdeča vina. Vina so polnega in žametnega okusa s sadno aromo, ki se prepleta z otenki mandljev. Tipičen modri pinot ima sladek okus po sadju, kot so jagode, češnje ali robide. Tradicionalno so najboljša vina pridelana iz zelo zrelega grozdja. Močan črni bordo je idealen dodatek k pečenki ali divjačini, pa tudi k sirni plošči.

MÜLLER-THURGAU

Profesor Hermann Müller iz švicarskega kantona Thurgau je to sorto grozdja vzgojil davnega leta 1882. Dolgo je veljala za najpomembnejše nemško vino, preden je vodilni položaj prepustila rizlingu. Ker sorta grozdja velja za zelo nezahtevno, trte najdemo v skoraj vseh nemških pridelovalnih območjih. Zgodnja sorta grozdja daje okusna in cvetoča vina, v katerih je pogosto mogoče zaznati rahlo aromo muškata oreščka. Vino je najboljšega okusa v prvih nekaj letih po trgatvi. Vina trte Müller-Thurgau

se odlično podajo k nežno aromatičnim jedem.

PORTUGALKA

Portugalka velja za nezapleteno in pitno rdeče vino. Že od 19. stoletja jo gojijo v Nemčiji, kjer velja za tretjo najpomembnejšo sorto rdečega vina. Trta ni zahtevna glede talnih razmer, manj pa ji ustrežajo vlažna in težka tla. Rdeča vina, ki so večinoma obarvana v svetlo rubinasto rdečo, so po vsebnosti alkohola običajno svetlejša od drugih rdečih vin. Osvežujoč značaj vina krepi poživljajoča kislina. Jagode, kot so maline, rdeči ribez ali jagode, odmevajo v vonju, vino pa se odlično poda k različnim jedem.

RIZLING

Rizling uspeva v vseh vinorodnih okoliših Nemčije. S to sorto grozdja imajo najbrž najdaljšo tradicijo vinogradniki v pokrajinah Rheingau in Mosel, ki so rizling gojili že v 15. stoletju. Zakaj je sorta grozdja tako zanimiva za nemške vinogradnike? Ker najbolje uspeva v hladnih legah. Rizling je še posebej priljubljen na najboljših lokacijah. Poleg številnih preprostih vin lahko iz trte stisnejo tudi številna predikatna vina. Rizling navadno uvrščajo med suhe, obstajajo pa tudi številna sladka vina višje kakovosti. Barva tipičnega rizlinga sega od blede rumene do zelenkasto rumene, v vonju prevladujeta breskev ali jabolko. Ker vino doseže

optimalno pitno zrelost šele po nekaj letih, ga ne smemo piti prej kot eno leto po trgatvi. Suhi do polsuhi rizlingi se odlično podajo k lahkim jedem, kot so morske ali sladkovodne ribe, kuhano meso ali perutnina. Polsladke do sladke pozne trgatve so odlična spremljava vina. »Spätlese« ali žlahtni sladki »Auslese« se odlično podata k sladicam, pa tudi kot aperitiv na jedilniku.

REGENT

Ognjena, skoraj sredozemska vina so zaščitni znak sorte regent. Gre za novo sorto iz leta 1967, ki ji poznavalci napovedujejo svetlo prihodnost. Od registracije sorte leta 1993 je sorta regent zelo priljubljena in jo sadijo skoraj v vseh pridelovalnih območjih. Zgodnja sorta daje vina polnega telesa, ki so blaga in žametna. Vonj po češnjah ali ribezu spominja na druge, znane sorte. Vina regent so odlični spremljevalci mesnih jedi intenzivnega okusa ali divjačinskih jedi.

SILVANEC

Od kod pravzaprav izvira ta sorta grozdja, ni natančno znano, domnevajo pa, da izhaja iz Alp. Na značaj silvanca zelo močno vplivata njegova lega in narava tal. Nevtralna vina nastajajo na ilovnatih tleh, fina in elegantna vina pa na tleh s preperelo osnovo. Do sedemdesetih let 20. stoletja je bil silvanec največkrat zasajena sorta v Nemčiji.

ji. Spekter silvanca sega od nezahtevnega poletnega vina do gladkega in kremastega barikiranega vina ali do intenzivne žlahtne sladkobe.

SIVI PINOT

Iz trte sivega pinota pridelujejo večinoma suha in srednje močna vina, ki so nekoliko kislila. Ruländer, v katerem je poudarjena sladkost, prihaja iz iste sorte grozdja. Vinska sorta je v Nemčijo prišla iz Burgundije preko Švice in Podonavja. Vino je s kakovostjo verjetno prepričalo vinogradnike že v 19. stoletju.

Sorta grozdja daje dobre pridelke z visoko maso mošta. Medtem ko se sivi pinot pogosto stara z močno kislostjo, ima Ruländer v ospredju bogato sladkobo. Kar zadeva aromo, prevladujejo note zelenih oreščkov, mandljev in svežega masla, a tudi sadne arome, kot so hruške, ananas in citrusi. Suhi do polsuhi sivi pinot se najbolje ujema z močnimi morskimi

ribami, testeninami, jagnjetino, perutnino in divjačino, medtem ko je sladka različica priljubljena z mastnim sirom in sladicami.

TRAMINEC

Traminec, ki ga v Nemčiji sadijo že stoletja, velja za spomenik nemške vinske kulture. Na Saškem sorta grozdja velja celo za regionalno posebnost. Trte dajejo malo pridelka, količina se tudi iz leta v leto zelo razlikuje, kar je dokaz kakovosti sorte. Iz grozdja sorte traminec lahko stisnemo zelo aromatična in pikantna vina. Ali gre za elegantno ali težko vino, je zelo odvisno od kakovosti tal.

Tipičen traminec je slamnato do zlato rumene barve in po vonju spominja na cvetoče vrtnice. Občasno lahko zadiši tudi po akaciji, vijolicah, medu, marcipanu ali pasijonki. Dišeči traminec se odlično poda k divjačini, perutnini in pikantno-dišečim ragujem.

ZGODNJI BURGUNDEC

Sorta je rezultat naravne mutacije poznih sort burgundca in dozori približno dva tedna prej. Značilna barva vina je običajno od opečnate do temno rdeče. Značilne arome so češnja, moka, malina, robida, črni ribez, a tudi dim. Po okusu je vino bolj žametno kot modri pinot in prepriča s prijetno kislino, polnim telesom in prijetno pikantnostjo. Optimalna temperatura pitja je od 16 do 18 stopinj Celzija, kot priloga k jedem pa se poda k temnim mesnim jedem in jedem z močnimi omakami.

ZLATI RIZLING

Najpomembnejše nemško pridelovalno območje za zlati rizling, ki sicer prihaja iz Alzacije, je Saška. Značilna za to sorto vina je svetla, rumenkasta barva in nežno pikantna cvetica z rahlo noto muškata oreščka. Vina te sorte veljajo za idealno prilogo k hrani, primerna pa so tudi kot osnova za poletni punč ali »špricer«.

NEMŠKE VINSKE POTI

CESTA RDEČEGA VINA AHR

Nemci poznajo frazo, ki jo pogosto uporabljamo tudi Slovenci: »Klein, aber fein.«. S temi besedami lahko opišemo tudi vinsko cesto, ki se vije po spodnjem delu doline Ahr v pokrajini Rheinland-Pfalz. Poteka po največjem območju vinogradov z rdečim grozdem Nemčiji, po cesti Bundesstrasse 267 pa vodi skozi 11 občin. 23. aprila 1978 odprta vinska cesta je dolga je 35 kilometrov, zajema pa območje s 548 hektarji vinogradov.

ZANIMIVOSTI

Ob poti si lahko ogledate veliko znamenitosti, med katerimi so najbolj znane ruševine gradu Are iz 12. stoletja. V 13. stoletju so zgradili cerkev v romanskem slogu, ki še danes stoji v središču

kraja. Med junijem in oktobrom organizirajo prireditve v čast vinu, grajske igre pa prvi konec tedna v avgustu.

Leta 1869 je bila v kraju Mayschoß ustanovljena prva vinarska zadruga v Nemčiji. Ogleda vredna je društvena vinska klet. Med najbolj znane zgradbe spadajo ruševine gradu Saffenburg, župnijska cerkev sv. Nikolaja in sv. Roka ter most sv. Ane v okraju Lach.

Obiskovalci Dernaua se lahko potopijo v zgodovino vinogradništva. Mestno jedro ponuja veliko starih vinogradniških hiš, tu so tudi ruševine avguštinskega samostana Marienthal. Vinska pomlad Dernau v aprilu, vinogradniški praznik v septembru in martinova tržnica regionalnih dobrot v novembru so znani po vsej državi.

Popolnoma ohranjene mestne utrdbе so glavna atrakcija Ahrweilerja. Obzidje s štirimi vrati poteka v krogu okoli mesta. Znotraj obzidja vas na sprehod vabi idilična pokrajina s številnimi lesenimi hišami. Cerkev sv. Lavrentija na trgu je najstarejša dvoranska cerkev v Porenju-Pfalškem.

AKTIVNOSTI

Pohodniška pot, ki vodi skozi največjo vinorodno regijo v Nemčiji, je postala ena najbolj priljubljenih destinacij ljubiteljev narave in vina. Eden od razlogov za to je verjetno njena dolžina, saj je 35 kilometrov enostavno prehoditi v enem vikendu. Za kolesarje pa bo to enodnevna etapa, ki jim daje dovolj časa za ogled vasi ob reki Ahr.

BADENSKA VINSKA CESTA

Baden je tretja največja nemška vinorodna regija s skoraj 16 tisoč hektarji vinogradov. Mimogrede, Baden je bil politično neodvisen do petdesetih let prejšnjega stoletja in šele leta 1952 sta bila južni Baden in Württemberg-Baden združena z Württemberg-Hohenzollern v zvezno deželo Baden Württemberg. Badenska vinska cesta je bila osnovana leta 1954 in goste popelje okoli 200 kilometrov skozi vinorodno pokrajino, razteza pa se vzdolž zahodnega roba Schwarzwalda od Baden-Badna do Weila am Rhein blizu švicarske meje. Na delih poti je nekaj alternativnih poti.

ZANIMIVOSTI

Baden-Baden ima tisto nekaj: staro zdraviliško mesto dolguje svojo svetovno slavo ne samo svojemu statusu zdravilišča, temveč tudi igralnici in številnim festivalom, ki se tukaj odvijajo. Sem spadajo Brahmsovi dnevi, ki potekajo vsaki dve leti, in Baden-Baden TV Film Festival. Offenburg, ki je že leta 1240 dobil status svobodnega cesarskega mesta, je znan po svojih zgodovinskih stavbah. Korenine mesta Emmendingen segajo v 12. stoletje. Ena najpomembnejših znamenitosti je grad mejnega grofa na robu starega mestnega jedra, mejnega grofa Jakoba III. von Baden Hachberg pridobil leta 1588 in ga postavil za svojo rezidenco. Ime mesta Müllheim izhaja iz besede mlin, razlog za poimenovanje pa so številni mlini, ki so nekoč stali ob reki Klemmbach. Končna točka badenske vinske poti je Weil am Rhein, najbolj jugozahodno mesto v Nemčiji.

AKTIVNOSTI

Iz Baden-Badna pot poteka približno 200 kilometrov po renski nižini vzdolž Schwarzwalda skozi tretjo največjo nemško vinorodno regijo. Vinogradništvo v Badnu je razdeljeno na območja Ortenau, Breisgau, Kaiserstuhl, Tuniberg in Markgräflerland. V Ortenau in Breisgau poteka cesta v eni liniji od severa proti jugu, od Breisgau pa lahko izbiramo med celo vrsto alternativnih poti. Zlasti vzdolž grebena Kaiserstuhl imajo dopustniki priložnost odkriti Badensko vinsko pot tudi na vodi, saj se lahko po Renu spustijo s kanujem ali čolnom.

VINSKA POT BOCKSBEUTEL

Vsaj 250 let je tako imenovani Bocksbeutel tipična steklenica frankovskega vina. Ploščata oblika steklenice zelo verjetno izhaja iz uporabnosti, saj so jo zaradi oblike lažje prevažali v prtljagi. Vinska pot je poimenovana po steklenici in vodi skozi vinorodno deželo Frankovsko na petih poteh. Frankovska, vsaj srednja Frankovska ob Majni, velja za klasično vinorodno pokrajino. Počitniški gostje lahko odkrivajo frankovsko vinorodno pokrajino po vinski cesti na petih poteh. Etape, ki so dolge od 55 do 160 kilometrov, se začnejo v Würzburgu, kjer se cesta razcepi v vse štiri smeri neba.

ZANIMIVOSTI

Kulturno življenje v petem največjem mestu na Bavarskem, Würzburgu, je izjemno. Mainfranken Theatre ima na primer gledališče, glasbeno gledališče in baletni ansambel. Kabaret, šanson in glasba so doma v Kulturspeicher na robu starega mestnega jedra. Poleg tega je Würzburg dom številnih drugih gledališč in muzejev. Sveta Lioba je leta 836 ustanovila samostan in postavila temelje za Tauberbischofsheim. Znotraj mestnega obzidja bodo obiskovalci našli številne renesančne zgradbe poleg dvorca Kurmainzisches Schloss iz 13. stoletja. Vzdolž trga se vrstijo neogotska mestna hiša in številne lesene stavbe. Župnijska cerkev sv. Martina je bila dokončana leta 1914 v novogotskem slogu. Naselbina Hammelburg se je razvila okoli Hammelburga, ki je bil zgrajen v 8. stoletju. Ena najpomembnejših znamenitosti je grad Saaleck, ki je bil zgrajen na gorskem vzponu, ki je bil že v prazgodovini uporabljen za obrambo.

AKTIVNOSTI

Pot skozi trikotnik Main vodi od Würzburga do Dettelbacha z ogleda vredno romarsko cerkvijo »Maria in Sand« in naprej do Eschendorfa, kjer se lahko pohodniki in kolesarji s starim trajektom Main pripeljejo do Nordheima. Iz po površini največje vinogradniške občine v Frankovski se pot nadaljuje do Sommeracha in končno do Kitzingena. Popotniki naj si vzamejo dovolj časa za ogled srednjeveških utrd. Nadaljnja pot vodi v Sommerhausen, majhno, romantično umetniško mesto na Majni. Tu vodi most čez Majno do Winterhausna, od koder se zlahka vrnete v Würzburg preko Eibelstadta.

Ker je Majna plovna, lahko popotniki to vinsko pot odveslajo tudi po reki. Aktivni gostje, ki se na odkrivanje radi odpravijo sami, si lahko na številnih mestih ob Majni izposodijo čolne ali kanuje in odkrijejo eno ali drugo etapo ceste Bockstüten z drugačne perspektive.

NEMŠKA VINSKA CESTA

Samo ena in edina je Nemška vinska cesta. Gre za najstarejšo nemško vinsko cesto, ki je dolga 85 kilometrov, vodi pa skozi drugo največje vinorodno območje v državi, skozi Pfalz.

Prične se pri Nemških vinskih vratih v Schweigen-Rettenbachu na francoski meji, konča pa v Bockenheimu na robu Rheinhessen pri Hiši nemške vinske ceste. Več kot 1800 sončnih ur na leto ob Nemški vinski cesti zagotavlja sredozemsko podnebje, zato Pfalško imenujejo tudi »nemška Toskana«. Tu na prostem uspevajo fige, ciprese in palme ter vinska trta.

19. oktobra 1935 so Nemško vinsko pot v gričevnati pokrajini Zgornjega Pfalškega odprli za obiskovalce. Gre za najstarejšo vinsko pot v Nemčiji, na podlagi katere so nastale druge vinske ceste v vseh trinajstih nemških vinorodnih deželah. Eden od razlogov za ustanovitev Nemške vinske ceste so bile gospodarske težave vinogradnikov med svetovnimi vojnami. Nemška vinska cesta poteka po zveznih cestah 38 in 271.

ZANIMIVOSTI

Kot nasprotje Nemškim vinskim vratom so leta 1995 na drugem koncu Nemške vinske ceste v Bockenheimu postavili Hišo nemške vinske ceste. Stavba po slogu

spominja na rimsko utrdbo. Poleg restavracije so na voljo tudi različni prireditveni prostori. Mladi poročni pari se tu lahko poročijo in praznujejo svojo »poroko na Weinstrasse«.

Najpomembnejše znamenitosti v Asselheimu se vrtijo okoli vina. Prenovljena vinočnica je središče vaškega življenja. V poletnih mesecih je Vinska kočica odprta vsak konec tedna. Pri upravljanju se izmenjuje deset vinogradnikov, ki pohodnikom nudijo regionalna vina in specialitete.

Celotno središče mesta Kirchheim an der Weinstraße je označeno kot spomeniško območje. 30 objektov je vrednih zaščite. Med njimi je tudi znamenitost mesta, protestantska cerkev sv. Andreja, ki je bila zgrajena v poznogotskem slogu. Od leta 1990 je koncertna zima v Kirchheimu kulturni vrhunec, saj se v cerkvi sv. Andreja izvaja predvsem komorna glasba.

Ruševine Wachtenburga blizu Wachenheima na vinski poti so zaradi pogleda na rensko nižino znane kot »balkon Pfalške«. Grad je bil zgrajen v 12. stoletju, večji del pa je bil uničen 300 let kasneje.

AKTIVNOSTI

Ena najstarejših pohodniških poti in ena najbolj privlačnih za poznavalce je

Nemška vinska pot. Pot vodi pohodnike med Schweigen-Rechtenbachom in Bockenheimom v dolžini 85 kilometrov skozi eno najbolj raznolikih pokrajin v Nemčiji. Pohodniki lahko od blizu spoznajo vse, kar je povezano z vinogradništvom. Ne samo številne vinske gostilne, ampak tudi kočice Pfalškega gozda, ki so odprte predvsem ob koncih tedna, so simbol Pfalškega udobja. Gostje izkusijo tako rustikalno pfalško kuhinjo kot prefinjene sredozemske jedi.

Če želite potovati po Nemški vinski cesti od severa proti jugu, začnite pohod pri Hiši nemške vinske ceste v Bockenheimu in se odpravite na pohod po Pfalškem gozdu skozi Leiningerland. Po Wachenheimu obiskovalec odkrije dobro znane vinograde Mittelhaardt. Pohodnik vdihne nemško zgodovino blizu mesta Neustadt an der Weinstraße. Tu lahko obišče grad Hambach, ki velja za zibelko demokracije v Nemčiji. Nekdanja poletna rezidenca Ludwiga I. vabi v goste v Rhodt unter Rietburg.

Kolesarska pot med Schweigen-Rechtenbachom in Bockenheimom sledi večini Nemške vinske poti, vendar je približno deset kilometrov daljša od pohodniške poti.

VINSKA CESTA KRAICHGAU-STROMBERG

Nežna hribovita pokrajina, skozi katero vodi vinska cesta Kraichgau-Stromberg, obiskovalce spominja na Šajersko, deželo Hobitov v Gospodarju prstanov. Posebnost te vinske poti je, da ne vodi skozi vinorodno regijo, temveč povezuje dve tradicionalni vinorodni pokrajini, Baden in Württemberg.

Vinska cesta Kraichgau-Stromberg je bila odprta v severozahodnem Baden-Württembergu leta 1995, ta 255 km dolga vinska cesta je bila leta 2004 združena z vinsko potjo Württemberg.

ZANIMIVOSTI

Prijatelji zgodovinske arhitekture bodo v Kraichtalu prišli na svoj račun: del gradu Graf Eberstein, ki ni več popolnoma ohranjen, je namenjen muzeju. Dokler ni bil v veliki meri uničen v drugi svetovni vojni, je grad Menzingen z jarkom veljal za enega najbolj pristnih v regiji. V mestu je tudi veliko lesenih hiš.

Cerkev na Mavriciju je vse od srednjega veka oblikovala mestno podobo Güglingena, dokler ni leta 1849 pogorela in je bila leto pozneje ponovno zgrajena. Le vzhodni stolp je iz pozne gotike, stopniščni pa iz renesanse.. Bruchsal je znan po največji tržnici špargljev v Evropi.

AKTIVNOSTI

Pregovor pravi, da hrana in pijača držita telo in dušo skupaj. Potem ko po vinski cesti Kraichgau-Stromberg zvbijajo raznovrstne kulinarične dobrote, jih lahko obiskovalci sami spoznajo na različnih dogodkih. Tu bodo na svoj račun prišli tudi športniki. Prijatelji belega športa si lahko na primer rezervirajo golf avanturistični paket. Gostom, ki jih zanimata zgodovina in kultura, so na voljo številni muzeji, tematski pohodi in dogodki.

VINSKA CESTA OB REKI MOZELI

Ena najbolj znanih nemških vinorodnih regij leži ob reki Mozeli. Že Rimljani so vinogradništvu v regiji prinesli prvi razcvet. Popotniki lahko odkrivajo vinsko deželo Moselle na treh različnih vinskih cestah: Rimska vinska cesta, Cesta rizlinga in Cesta Elbing, ki vodijo skozi regijo.

Vinorodna pokrajina ob Mozeli se razteza ne samo po dolini Mozele, temveč tudi po dolinah rek Saar in Ruwer. Trier, najstarejše rimsko mesto na nemških tleh, je središče in vozlišče treh vinskih cest v regiji Mozele, v njem pa stojijo slovita rimska Črna vrata (Porta Nigra).

ZANIMIVOSTI

Že sama reka Mozela je vredna obiska, ob njej pa so nanizane starodavne vasice, nad katerimi kot kokoške v gnezdu tičijo gradovi. Pokrajina se lahko pohvali z več kot dvatisočletno zgodovino. Poleg arhitekturno fasciniranih stavb iz različnih stoletij ponuja Saarburg široko paleto priložnosti za prostočasne aktivnosti. V Cochemu stoji cesarski grad iz 12. stoletja. Koblenz je eno najstarejših mest v Nemčiji. Zgodovina mesta, zaznamovana s pogostimi vojaškimi spopadi, je poskrbela, da je mesto polno utrdb. Tu je tudi znameniti Deutsches Eck.

AKTIVNOSTI

Regija ob treh rekah Moselle, Saar in Ruwe ponuja številne možnosti za prostočasne dejavnosti za pohodnike, kolesarje, jahače in ljubitelje vodnih športov. Regija je prepredena z gosto mrežo pohodniških in kolesarskih poti. Če želite počitnice preživeti v obmejnem trikotniku na Mozeli, se morate pravočasno pozanimati o aktualni ponudbi na vaši počitniški destinaciji. Tu je tudi dvoransko smučišče s 505 metrov dolgo progo, ki je široka 35 metrov, višinska razlika pa znaša 50 metrov.

VINSKA CESTA OB REKI NAHE

Vinsko trto ob pritoku Rena Nahe gojijo že od rimskih časov. Popotniki lahko odkrivajo in raziskujejo 125 kilometrov dolgo reko in njene številne znamenitosti na vinski poti Nahe. Reka Nahe predstavlja geografsko mejo med Hunsrückom in Severnim Pfalškim. Izvira v Posarju severozahodno od Nohfelden Selbach. Nahe se pri Bingnu izliva v Ren. Vinska cesta vodi pohodnike iz Bad Sobernheima v Bingen.

ZANIMIVOSTI

Mesto Idar-Oberstein, ki se nahaja gorvodno od vinske ceste, velja za meko ljubiteljev nakita. Nemški muzej draguljev ponuja zbirko številnih dragih kamnov. Znamenitost mesta je svetovno znana Felsenkirche, ki je bila zgrajena leta 1482 na temeljih »Burg im Loch«. Bad Sobernheim je že od zgodnjega srednjega veka središče regije Ren. Obiskovalci državnega zdravilišča tako lahko občudujejo številne zgodovinske stavbe iz različnih obdobij. Kraj je postal znan po dveh fosilnih najdbah, med drugim okamenega graha.

Kelti so se na območju današnjega zdraviliškega mesta Bad Kreuznach naselili že v petem stoletju pred našim štetjem. Obiskovalec lahko med sprehodom skozi mesto dobesedno začuti duh preteklosti. Bad Kreuznach je s 777 hektarji obdelovalne površine sedma največja vinogradniška skupnost v Porenju-Pfalškem.

AKTIVNOSTI

Vinorodni okoliš Nahe ni znan le po odličnih vinih. Gosta mreža pohodniških in kolesarskih poti ponuja aktivnemu popotniku veliko možnosti za aktivno raziskovanje regije. Seveda pa se lahko ljubitelji vodnih športov predajo tudi svojemu hobiju in raziskujejo vinsko pot Nahe s čolnom ali kanujem.

PFALŠKA VINSKA CESTA

(Pfälzer Weinstraße - Pfälzer Weinsteig)

Pfalška vinska pot vodi skozi eno najstarejših kulturnih krajin v Nemčiji: pokrajino ob Renu so v prvem tisočletju pred našim štetjem poseljevali Kelti, dokler Rimljani niso razširili meja svojega cesarstva do Rena. V srednjem veku so bili zgrajeni številni gradovi, saj je bil Pfalz domovina prvih nemških cesarskih družin. Pfalška vinska pot poteka skozi tukajšnjo vinorodno pokrajino v dolžini 153 kilometrov.

ZANIMIVOSTI

Družine prvih nemških cesarjev so izhajale iz Pfalške, zato jo imenujejo tudi Dežela gradov. Grad Trifels na primer velja za najplemenitejšo trdnjavo iz Staufferjevega obdobja. Grad se dviga nad Annweilerjem. Stoletja kasneje je bavarski kralj Ludvik I. dal zgraditi svojo poletno rezidenco v bližini Edenkobna. Kdor drugi in tretji vikend v septembru dopustuje na Pfalškem, ne sme zamuditi obiska tržnice klobas Dürkheim. Z več kot 600 tisoč obiskovalci letno velja za največji svetovni vinski festival. Korenine festivala segajo v 12. stoletje, ko se je začelo romanje h kapeli na Michaelsbergu.

AKTIVNOSTI

Ne glede na to, ali se odpravite peš, z avtomobilom ali kolesom, boste v starodavni kulturni krajini ob Renu doživeli številne znamenitosti. 153 kilometrov dolga Pfalška vinska pot pohodnikom obljublja nemoteno uživanje v naravi. Zasanjane poti med griči se izmenjujejo z etapami skozi gozd in morje vinske trte v vinogradih. Pohodniki lahko brez težav preživijo dva tedna na Pfalški vinski poti. Pot je razdeljena na deset etap, tako da je še dovolj časa za ogled številnih znamenitosti v okolici. Weinsteig se začne na srednjeveških ulicah Neuleiningena in vodi proti jugu skozi številne slikovite vasi in mesta.

RIZLINGOVA POT PO POKRAJINI RHEINGAU

Na poti renskega rizlinga lahko obiskovalci lahko raziskujejo staro kulturno krajino ob Renu. V tej regiji boste doživeli pridih Sredozemlja, saj suha in topla poletja ter mile zime omogočajo, da tukaj rastejo številne sredozemske rastline. Rheingau se razteza vzdolž desnega brega Rena od Wal-lufa do Lorchhausna. Tu Ren odstopa od smeri toka proti severu in zavije proti zahodu do jezera Binger Loch. Vino pridelujejo v Rheingau na površini okoli 3100 hektarjev. Prevladujoča sorta v regiji je, kakopak, rizling.

ZANIMIVOSTI

Mestece Lorch predstavlja vstopno točko v pokrajino Rheingau. Posebej je vredno ogleda staro mestno jedro z župnijsko cerkvijo sv. Martina, ki je bila zgrajena v 14. stoletju na ostankih poznoromanske bazilike. Hilchenhaus, zgrajen v 16. stoletju, velja za najlepšo renesančno stavbo v Srednjem Porenju.

Zaradi romanskih in zgodnjegotskih stavb je nekdanji cistercijski samostan Eberbach pri Eltvilu eden najpomembnejših umetnostnih spomenikov v Nemčiji. Prvotno se je dvanajst menihov preselilo v 12. stoletju, vendar je samostan hitro postal eden največjih in najpomembnejših samostanov v vsej Nemčiji.

V gradu Vollarde se pohvalijo z najstarejšo vinsko kletjo v Nemčiji, saj je vinogradništvo dokumentirano že v zgodnjem srednjem veku. Današnji grad je bil zgrajen kot grad z jarkom v prvi tretjini 14. stoletja. Stanovanjski stolp je obdan s kvadratnim ribnikom in je dostopen le po mostu.

AKTIVNOSTI

Rheingau je počitniška destinacija za vsak okus. Enodnevnih izletih v bližnja mesta Wiesbaden, Mainz in Frankfurt so prav navdušujoči kot daljši sprehod skozi nemško zgodovino ali podaljšane sproščujoče počitnice v srcu narave. Približno 120 kilometrov poti Rheingauer Römer vodi obiskovalce po poti renskega rizlinga skozi romantično vinsko pokrajino na desnem bregu Rena. Tura pohodnike in kolesarje popelje ne samo skozi vinograde v regiji, temveč tudi skozi številne vinogradniške vasi. Na poti lahko popotniki okusijo regionalne specialitete iz Rheingaua. Še posebej je tu zanimivo spomladi, konec aprila in v začetku maja, ko vas v regijo vabijo na Rheingauske gurmanske tedne. »Vino, užitek in kultura« je slogan te nadvse priljubljene prireditve.

SAŠKA VINSKA CESTA

Edina vinorodna regija na Saškem ponuja 60 kilometrov dolgo Saško vinsko pot, ki teče skozi vinorodne saške pokrajine. 480 hektarji obdelovalne površine se Saška uvršča na zadnje mesto med 13 nemškimi vinorodnimi deželami, kljub temu pa je saško vino med poznavalci zelo cenjeno. Ja številne lokalne specialitete.

Saška vinska cesta je bila slovesno odprta 29. maja 1992 in danes velja za eno najpomembnejših počitniških poti na Saškem. Iz Pirna vodi 60 kilometrov dolga vinska pot na desnem bregu reke Labe skozi saške vinograde do Diesbar Seulitza. Vinska pot je prometno odlično povezana z okolico.

ZANIMIVOSTI

Meissen je svetovno znan po visokokakovostnem porcelanu. Obiskovalci lahko izvedo več o izdelavi »belega zlata« v manufakturi. Vinogradi v Radebeulu veljajo za središče Saške vinske ceste. Znani so po številnih baročnih paviljonih. Priljubljena destinacija je grad Wackerbarth, v katerem je klet penin z degustacijsko sobo in restavracijo. Dresden je mesto umetnosti in kulture. Poleg pomembnih zgradb iz različnih obdobij vse od srednjega veka dalje so v Firencah na Labi, kot se mesto tudi imenuje, številne umetniške zbirke. Verjetno najbolj znana stavba je Semperoper, v kateri so že od njenih začetkov dočakali pomembne premiere.

AKTIVNOSTI

Približno 90 kilometrov dolga vinska pot v dolini Labe povezuje mesta Pirna, Dresden in Diesbar. Pohodniki in kolesarji na tej poti odkrivajo najlepše razgledne točke in vinske kleti na Saškem. Razgibana pot je ponekod speljana ob Labi, večinoma pa preko vinorodnih gričev, na katerih je posajena vinska trta. Za pohodnike je priporočljivo pot razdeliti na šest etap, od katerih vsaka traja pet do šest ur. Te so dolge največ 18 kilometrov.

ŠVABSKA (WÜRTTEMBERŠKA) VINSKA CESTA

Švabska tradicionalno velja za eno najpomembnejših nemških vinorodnih regij. Švabska vinska cesta je bila odprta leta 1993. Devet let kasneje jo je »nadomestila« Württemberška vinska pot, ki je skoraj dvakrat daljša. 511 km dolga Württemberška vinska pot poteka vzdolž desetih rek skozi vsa vinorodna območja Württemberga. Začne se pri gradu v Weikersheimu in od tu vodi neposredno proti jugu do Metzingenu. Skoraj ves čas poteka po zvezni deželi Baden-Württemberg, le pri Kressbronn ob Bodenskem jezeru krajši čas zavije na Bavarsko.

Württembergška vinska pot je bila odprta v Tripsdrillu 13. oktobra 2004. A to ni edini razlog, zakaj se splača obiskati: gostje doživijo najstarejši zabaviščni park v Nemčiji. Na površini 77 hektarjev lahko od blizu doživite približno 100 zanimivosti, vključno z zoološkim objekti in muzeji. Moto parka je »Švabska leta 1880«.

ZANIMIVOSTI

Sedež gospodov Hohenlohe velja za najlepši grad plemiške družine. Prvotni grad z jarkom so skozi stoletja razširili v renesančnem slogu. Versailles, središče moči francoskih kraljev, je bil model za vrtove palače. Zgodovina poselitve Heilbronna in okolice sega v paleolitsko dobo. Glavno središče na severovzhodu Baden-Württemberga ne ponuja le fascinantnih arhitekturnih spomenikov iz preteklih stoletij, temveč tudi bogato kulturno življenje. Ogleda vredna je četrt v s številnimi stavbami iz 19. stoletja. Številni dogodki se na primer odvijajo v koncertnem in kongresnem centru.

AKTIVNOSTI

Pohodnike vodi stilizirana oznaka grozda (»Rote Traube«) od Weikersheima do konca vinske poti na Esslinger Marktplatzu. Pohodniki prečkajo eno najbogatejših kulturnih pokrajin v Nemčiji in imajo priložnost raziskati druge pohodniške poti, ki se začnejo prav z vinsko potjo. Tu je urejenih tudi 246 kilometrov kolesarske poti Radweg Schwäbische Weinstraße med krajema Weikersheim in Metzingen. Na njej kolesarji naberejo tudi 2150 »višincev«.

VINSKA CESTA SAALE-UNSTRUT

Vino se v regiji Saale-Unstrut prideluje že več kot tisoč let. Vinogradništvo je bilo v dokumentih prvič omenjeno že davnega leta 998. Vinska cesta Saale-Unstrut je bila uradno odprta leta 1993 kot 13. nemška vinska cesta. V dolžini okoli 60 kilometrov prečka vinorodno pokrajino s središčem v Freyburgu. Poteka ob reki Unstrut preko Laucha in Freyburga do Naumburga. Nadaljnja pot poteka po reki Saale do mesta Jena v Turingiji.

ZANIMIVOSTI

Med letoma 1732 in 1911 je bilo v livarni zvonov v Lauche an der Unstrut izdelanih več kot 5000 bronastih zvonov. Danes je livarna, ki jo je ustanovil zvonarski mojster Ulrich, muzej zvonov. Druge znamenitosti vključujejo cerkev sv. Marije in zgodovinsko staro mestno jedro. Obiskovalci Freyburga vsekakor ne smejo zamuditi obiska Rotkummel Sektkellerei. Obiskovalci si lahko ogledajo proizvodnjo penečih vin, na voljo pa jim je tudi pester kulturni program pod geslom Sektival. Grad Neuenburg velja za pomemben grad deželnih grofov Turingije in se dviga nad mestom.

AKTIVNOSTI

Ta regija velja za meko kolesarjev. Več kot 1000 kilometrov urejenih kolesarskih poti in 1300 kilometrov pohodniških vabi obiskovalce na aktivni dopust. Reki Saale in Unstrut sta plovni, zato lahko vinsko pot prevozite tudi po vodi – v čolnu, kanuju ali pa z organizirano plovbo na rečni barki.

Biesenthal: par uživa na pikniku ob jezeru Großer Wulkensee © DZT / Julija Nimke

ĚKOLOŠKO IN ZDRAVO ZA ČLOVEKA IN NARAVO

FEEL GOOD – UŽIVAJMO TRAJNOSTNO S PREPLETOM TRADICIJE IN INOVACIJ

Vse več nemških kmetov hrano prideluje v skladu z ekološkimi standardi ter tako skrbi za okolje in biotsko raznovrstnost. Mnogi svoje izdelke prodajajo v lastnih kmetijskih trgovinah ali na okoliških tržnicah; s tem prihranijo pri transportnih poteh, poleg tega pa so pridelki tako bolj sveži in okusnejši.

Kdor kupuje od regionalnih kmetov, pomaga tudi krepiti vezi med prebivalci ter z domačim krajem in širšo regijo. Tradicionalna kuhinja s poudarkom na regionalnih in sezonskih sestavinah je vse bolj cenjena, nastaja pa tudi vse več novih, ustvarjalnih interpretacij tradicionalnih jedi. En čudovit primer regionalne kohezije so številni žetveni prazniki, ki jih praznujejo po vsej

Nemčiji. Pridite in praznujte z nami!

RAZGIBANA NJIVA

Ekološko in zdravo za človeka in naravo – ekološko kmetovanje je v Nemčiji vse bolj razširjeno in pomembno prispeva k varovanju okolja in podnebja. Ekološko kmetijstvo je namreč izjemno varčna in sonaravna oblika kmetovanja, ekološke njive pa so odpornejše na podnebna nihanja in ekstremne vremenske pojave. Nav-

sezadnje tudi gostje uživajo v zdravi hrani in so veseli biotske raznovrstnosti na poljih in pašnikih. Kdor želi pogledati v zakulisje ekološke pridelave, lahko obišče katero od turističnih kmetij – teh je okoli 300 in vključujejo farmo ekoloških vrtnic, mlekarno kobiljega mleka in mnogo več.

VINOGRADI V OBJEMU NARAVE

Vinska krajina – ekološko v vinogradu in kozar-

Bollewick: makovo polje © DZT / Jens Wegener

Rhodt unter Rietburg: narava okoli hotela za dobro počutje Alte Rebschule, Južna vinska pot © DZT / Jens Wegener

Freiburg: vinogradi v Ehrenstetmu s kapelo Ölberg © DZT / Francesco Carovillano

cu. Ekološka pridelava je v Nemčiji, deželi vina, izjemno priljubljena. Vse več vinogradnikov se preusmerja v sonaravno in okolju prijazno pridelavo grozdja in vina. Površine ekoloških vinogradov v Nemčiji so se v zadnjih desetih letih tako kar podvojile. Nad sonaravnimi vini se navdušujejo predvsem mladi vinarji. Oznaki »Bio« in »eko« pa sta vse bolj prisotni tudi v konvencionalnem vinogradništvu. Tako se denimo pri gnojenju in zaščiti trte pred škodljivci vse bolj uveljavlja moto »kolikor je potrebno, a čim manj«. Tako pridelano vino je ne le okusnejše, ampak tudi okolju prijaznejše.

NARAVOVARSTVO NA VAŠEM KROŽNIKU

Vegetarijanska in veganska hrana – okusna in prijazna do živali. Vse več ljudi v Nemčiji tudi pri prehrani misli na okolje in se tako popolnoma odpove mesu ali pa kar vsem živalskim izdelkom. To pa ne pomeni, da se odpovedujejo tudi dobri hrani – za to poskrbi nemška vegi-veganska gastronomska scena, na kateri nenehno vznikajo nove brezmesne jedi. Zdaj veganske ali vegetarijanske jedi ponuja že več kot 2.000 restavracij, v celoti pa se jih je za vegetarijansko ali vegansko hrano specializiralo okoli 1.000. Tam si lahko privoščite okusen in zdrav rastlinski obrok, ob tem pa pripomorete k bolj zdravemu okolju za vse!

ŽETVENI PRAZNIKI V NEMČIJI

Praznujte letne čase! Če se radi veselite ob dobri hrani, so žetveni prazniki v Nemčiji nekaj za vas. Med njimi so najbolj poznani številni vinski festivali, ki jih med aprilom in oktobrom prirejajo v vseh 13 nemških vinorodnih okoliših in tudi drugod po državi. Nemci poleg vina s praznovanjem proslavijo tudi skoraj vse drugo, kar ustvari narava: spomladi mandljeve cvetove, poleti češnje in mak, jeseni pa krompir in

Kempen (Allgäu): stojnice na Hildegarplatzu © Kempen Tourismus / Martin Erd Photographer

Iphofen: praznični zadnji voz z ujive © DZT / Jens Wegener

čebulo. Vsem tem festivalom pa je skupno, da so osredotočeni na darove narave in uživanje v sveži sezonski pijanci in jedachi.

DOBIMO SE NA TRŽNICI!

Obisk katere od nemških lokalnih tržnic je pravo doživetje. Prepričajte se sami: ob raznovrstni zelenjavi iz regije, številnih degustacijskih stojnicah in sproščenem vzdušju boste od tam odnesli veliko več kot samo polne vreče hrane. Skoraj vsako mesto se ponaša s svojo tedensko tržnico, vse bolj priljubljene pa so tudi pokrite tržnice, kjer se srečujejo predvsem mlajše generacije. Vsaka tržnica je zgodba zase, a vsem so skupni sveža regionalna hrana, kratke transportne poti ter veselje ob druženju in kulinariki.

Supported by:

Nemčija
Počitniška deželja

on the basis of a decision by the German Bundestag

Berlin: par uživa v skodelici kave in kosu torte © DZT / Julia Nimke

Maikammer: par pokuša lokalno hrano in vino v vinorodnem okolišu Maikammer, Južna vinska cesta © DZT / Jens Wegener

Zenska na tržnici kupuje lokalno pridelano zelenjavo © Adobe Stock / igishevmaria

ZEMLJEVID

1. Cesta rdečega vina Ahr
2. Badenska vinska cesta
3. Vinska pot Bocksbeutel
4. Nemška vinska cesta
5. Vinska cesta Kraichgau-Stromberg
6. Vinska cesta ob reki Mozeli
7. Vinska cesta ob reki Nahe
8. Pfalška vinska cesta (Pfälzer Weinstraße - Pfälzer Weinsteig)
9. Rizlingova pot po pokrajini Rheingau
10. Šaška vinska cesta
11. Švabska (Württembergška) vinska cesta
12. Vinska cesta Saale-Unstrut

Od naslednje številke naprej
nas spremljajte v rubriki
Kuhajmo z Mediterro.

